

HOOFDSTUK XXIX

„Wee Ariël, Ariël!”

VERZEN 1 EN 2

1. Wee Ariël, Ariël! de stad, waarin David gelegerd heeft; doet jaar tot jaar, laat ze feestofferen slachten:

2. Evenwel zal Ik Ariël beangstigen, en er zal treuring en droefheid wezen, en die stad zal Mij gelijk Ariël zijn.

Het tweede wee treft Ariël, de stad die eens David ten zetel diende: Jeruzalem. Al de vijf weeën in dit verband treffen Jeruzalem, vanwege een valsche hope, een valschen godsdienst, een valsche politiek, een valsch verbond en een valsch vertrouwen, terwijl er eindelijk nog een zesde wee gericht wordt aan Israëls verwoester, 33:1. De naam Ariël beteekent leeuw Gods of ook vuurhaard, als offerplaats namelijk. Uit Ez. 43:15,16 weten wij dat met dezen naam de altaar-haard bedoeld wordt. Deze vuurhaard had den naam leeuw Gods ongetwijfeld gekregen, dewijl hij als een leeuw vele offerdieren verslond. Sommigen willen, dat deze vuurhaard of haard Gods den vorm van een leeuw gehad heeft. Het is in elk geval duidelijk, dat deze benaming hier symbolisch op Jeruzalem wordt toegepast, omdat aldaar eene groote slachting zal plaats grijpen. Voorts houde men tot recht verstand dezer profetie voor de aandacht, dat we hier weer de eigenaardige ineenvloeiing en samenvalling van het nabij liggende en het ver verwijderde hebben, zooals we die reeds zoo menigmaal bij onzen profeet hebben waargenomen. Niet zonder ironie wordt de heilige stad aangezegd, dat zij nog een jaar na dit jaar slachtoffers zullen slachten en dan zal de stad door een verschrikkelijken ramp getroffen worden, zoodat er groote angst, treurigheid en droefenis wezen zal en de stad Jehova werkelijk dienen zal tot een vuurhaard, eene plaats der verbranding. De laatste zinsnede van vers 2 wordt door Umbreit, Jonckbloet e. a. opgevat als eene beperking en belofte: toch is zij mij een Ariël, d. i. toch zal de stad niet worden vernield en hare tempel de plaats Mijner vereering blijven, doch we hebben hier klaarblijkelijk eene zware bedreiging. Wij twijfelen er niet aan, of de aanvankelijke en gedeeltelijke vervulling moet hier gezocht worden in de belegering van Jeruzalem door Sanherib, waarbij het Assyrisch leger door de onmiddellijke tusschenkomst Gods vernield is, 37:33-30. De tijdsaanwijzing hier gegeven wijst ons ook in die richting. Doch wij zijn ook evenzeer overtuigd, dat deze profetie daarin geenszins hare volkomene vervulling gevonden heeft en dat Dr. Ridderbos volstrekt zijn woord niet bewijzen kan als hij zegt: „Vervuld is deze profetie, toen Jeruzalem door de Assyriërs werd ingesloten.” Dit gezegde houdt weer geene rekening met het Eschatologisch karakter der profetie, want de finale vervulling aller onvervulde profetie komt eerst in den eindtijd. Daar ligt de *terminus ad quem*, the grand terminal, het groote hoofddoel en eindpunt. Noch Sanherib, noch Nebukadnezar, noch Titus is hier laatste instantie bedoeld maar de laatste groote Assur, de koning van het Noorden, dien we reeds eerder hebben leeren kennen als de roede Gods tegen Israël, en waarvan Sanherib een duidelijk type is.

Men neme eens de moeite om de volgende Schriftuurplaatsen te lezen en met elkander te vergelijken: Jes.10; 28; Dan.8:11,12,23-25; 9:27; 11:10; Mich.4:11; 5:4-15; Zach.12 tot 14. Een afzonderlijke studie, die dit op grond der Schrift eens klaar en duidelijk zou beschrijven zou zeer gewenscht zijn. Men vereenzelvige dezen laatsten koning van het Noorden niet met den Antichrist, want de eerstgenoemde valt als een oordeel des Heeren over de godslasterlijke afgoderij van den laatstgenoemden in Jeruzalem en maakt daarmede aan de wereldlijke macht van den Antichrist een einde. Zij die van dit belangrijk onderwerp eene nadere studie wenschen te maken, verwijzen we naar het werk van Klein Haneveld: De Toekomst van de Volken der Aarde.

Benauwd, doch Plotseling Verlost

VERZEN 3 TOT 8

- 3. Want Ik zal een leger in het rond om u slaan, en Ik zal u belegeren met bolwerken, en Ik zal vestingen tegen u opwerpen.**
- 4. Dan zult gij vernederd worden, gij zult uit de aarde spreken, en uwe spraak zal uit het stof zachtjes voortkomen; en uwe stem zal zijn uit de aarde als van eenen tooveenaar, en uwe spraak zal uit het stof piepen.**
- 5. En de menigte uwer vreemde soldaten zal zijn gelijk dun stof, en de menigte der tirannen als voorbijvliegend kaf; en het zal in een' oogenblik haastelijk geschieden.**
- 6. Gij zult van den HEERE der heirscharen bezocht worden met donder, en met aardbeving, en groot geluid, met wervelwind, en onweder, en de vlam eens verteerenden vuurs.**
- 7. En gelijk de droom van een nachtgezicht is, alzoo zal de veelheid aller Heidenen zijn, die tegen Ariël strijden zullen; zelfs allen, die tegen haar en hare vestingen strijden, en haar beangstigen zullen.**
- 8. Het zal alzoo zijn, gelijk wanneer een hongerige droomt, en ziet, hij eet; maar als hij ontwaakt, zoo is zijne ziel ledig; of, gelijk als wanneer een dorstige droomt, en ziet, hij drinkt; maar als hij ontwaakt, ziet, zoo is hij nog mat, en zijne ziel is begeerig; alzoo zal de menigte aller Heidenen zijn die tegen den berg Zion krijgen.**

Het tweede vers wijst dichterlijk op de groote benauwing van de inwoners der stad. Als teeken van hun angst en droefenis zullen ze in het stof zitten en heel zachtkens spreken. Waar groote droefenis is, als op eene begrafenis, daar spreekt men niet luide doch fluistert en lispelt men heel zacht. Vanwege hun zacht gemompel worden ze vergeleken bij een medium of doodenbezweerder, die door zijne duivelskunsten den demonen allerlei vreemde geluiden weet te ontlokken. Het wil ons voorkomen, dat we hier een niet onduidelijke heenwijzing hebben naar de algemeene beoefening van het Spiritisme in de laatste dagen. Hoewel het Spiritisme reeds zeer oud is, zoo heeft het zich toch in de laatste jaren meer baan gebroken dan ooit te voren en we mogen het thans wel een van de meest onheilspellende teekenen des tijds noemen. Vers 5

wijst op de ontzaglijke grootte van het leger, waarin bijna alle volken vertegenwoordigd zullen zijn. Zie ook Ez.18:1-8.

Eensklaps daagt echter voor de benauwde stad de verlossing! De wrake Gods barst tegen de ontelbare vijanden los in een geweldig onweder van donder en bliksem, gepaard gaande met aardschokken, orkanen en alverslindende vlammen. Dit is eene grootsche beschrijving, die ons wijst op de toekomst des Heeren ten gericht. Men vergelijkte 28:21; 30:30; Zach.14: 1-6 en II Thess.1:6-8.

Spoorloos zal die vijand verdwenen zijn, gelijk een nachtelijken droom, die bij het ontwaken niet alleen niet meer is, maar die men ook nimmer weer helder voor den geest kan roepen. De vijand zal niet alleen verdwenen zijn, maar ook nimmermeer den kop kunnen opsteken. Met nog eene andere wending van het beeld eens drooms wordt in vers 8 gezegd, dat de ontgoocheling der vijanden zoo groot is geweest als van een hongerige, die droomde, dat hij at en van een dorstige, die droomde, dat hij dronk, doch die bij het ontwaken nog even ledig en ellendig zijn als tevoren. Eindelijk volgt nog eene duidelijke, goddelijke toepassing.

Verdwazing, Verblindings en Eigenwillige Godsdienst

VERZEN 9 TOT 14

9. Zij vertoeven, daarom verwondert u, zij zijn vroolijk, derhalve roept gijlieden zij zijn dronken, maar niet van wijn; zij waggelen, maar niet van sterken drank.

10. Want de HEERE heeft over ulieden uitgegoten eenen geest des diepen slaaps, en Hij heeft uwe oogen toegesloten; de profeten, en uwe hoofden, en de zieners heeft Hij verblind.

11. Daarom is ulieden alle gezicht geworden als de woorden van een verzegeld boek, hetwelk men geeft aan eenen, die lezen kan, zeggende: Lees toch dit; en hij zegt: Ik kan niet, want het is verzegeld.

12. Of men geeft het boek aan eenen, die niet lezen kan, zeggende: Lees toch dit; en hij zegt: Ik kan niet lezen.

13. Want de Heere heeft gezegd: Daarom dat dit volk tot Mij nadert met zijnen mond, en zij Mij met hunne lippen eeren, doch hun hart verre van Mij doen; en hunne vreeze, waarmede zij Mij vreezen, menschengeboden zijn, die hun geleerd zijn;

14. Daarom, ziet, Ik zal voorts wonderlijk handelen met dit volk, wonderlijk en wonderbaarlijk: want de wijsheid zijner wijzen zal vergaan, en het verstand zijner verstandigen zal zich verbergen.

Met deze woorden keert de profeet zich weder tot de hem omringde toestanden in de brooddrunkene stad. Sommige uitleggers meenen, dat hier de oorzaken van den voorspelden ramp beschreven worden, en dit is zeker wel het geval, alleen zie men niet voorbij, dat deze woorden ook zelve reeds een goddelijk oordeel beschrijven en wel het vreeselijk oordeel van verdwazing en verblindings. Als 's Heeren tolk roept de

Godsman zijn gehoor op om verwonderd stil te staan over de lichtzinnigheid der stad in zoo grooten nood. Dit kan niet anders verklaard dan als een moreele beschonkenheid. In tegenstelling met de letterlijke dronkenschap van het vorig hoofdstuk wordt ons hier nadrukkelijk gezegd, dat we niet aan eene natuurlijke dronkenschap hebben te denken, maar aan eene geestelijke bedwelming.

Met name de profeten Jeremia en Ezechiël gebruiken het beeld van zedelijke, godsdienstige beneveling en bedwelming zeer veel. Deze is dan het gevolg van den zwijmbeker, die God in Zijn toorn de steden en volken aan de lippen zet. De verdwazing is een rechtvaardig oordeel Gods op de dwaasheid der zonde. Deze verdwazing en verblinding wordt ons hier nog verder beschreven. De profeten moesten het volk ten oog zijn om de wille Gods te kennen en de geestelijke gevaren en de teekenen des tijds te onderscheiden, doch door een diepen slaap heeft God die oogen des volks toegesloten. Men denke hier aan het verleidelijk karakter der valsche profeten, die ten slotte de grootste plaag van Juda en Jeruzalem geworden zijn. De zieners worden hier de hoofden genoemd, waardoor men geene afzonderlijke klasse van profeten verstaan moet, doch in het algemeen de profeten als de geestelijke leidlieden des volks. De kenmerken van een slapende zijn gevoelloosheid, bewusteloosheid, verdooving, wakeloosheid, werkeloosheid, biddeloosheid, zoo zal de zedelijk godsdienstige toestand van Israëls leiders zijn. Nadrukkelijk wordt verklaard, dat de Heere over hen een geest des diepen slaaps heeft uitgegoten. Hij zendt hun een boozen geest, die dit in hun leven bewerkstelligt. Er is volstrekt geen reden, waarom we deze uitdrukking figuurlijk en niet letterlijk zouden opvatten, want het is immers de doorlopende leer der Schrift, dat er booze geesten zijn, die onder de opperhoogheid des Heeren staan en zelfs wel tot een man als Paulus gezonden kunnen worden met het goddelijk doel om hem daardoor een voorbehoedmiddel tegen de hoovaardij te geven.

Vervolgens wordt in een tweetal voorbeelden de vrucht dezer verblinding geteekend. De profeten kunnen de goddelijke gezichten evenmin verstaan, als dat ze een verzegeld boek kunnen lezen. Hoe goed ze anders ook mogen kunnen lezen, hoe wetenschappelijk ze anders ook mogen zijn, hier moeten ze hun eigen onmacht bekennen en zeggen: ik kan niet. Op het niet-willen volgt in verzwaarde mate het niet-kunnen. Daar wordt het boek der gezichten Gods gegeven aan een die niet lezen kan met het verzoek om het te lezen, doch ook hij moet zijn onmacht belijden, zeggende: Ik kan niet lezen. Zóó onmachtig zouden in het vervolg Israëls vele profeten zijn inzake de gezichten Gods.

Ten slotte houdt de profeet eene scherpe tuchtrede tegen de huichelachtige formalisten van Hiskia's dagen, die eene groote schaar uitmaakten. Want toen Hiskia zijne reformatie begon en krachtig voortzette, gesteund door Jesaja en enkele Godsgetrouwen, waren er velen, die zich wel uiterlijk van de afgoden bekeerden tot Jehova, maar niet van harte. Zij naderden tot Jehova met den mond en met de lippen, doch het hart bleef verre van Hem; daarbij hielden ze zich meer aan de menselijke overleveringen en regelen dan aan den eenen regel van Gods Woord. In dit eene vers schuilt een gansch boekdeel van Bijbelsche zielkunde. In alle religie is

het God juist om het hart te doen en dit bleef hier juist verre van Hem. Men had den vorm der godzaligheid, doch men verloochende hare kracht, terwijl de Heere juist kracht geopenbaard wil zien; kracht des Geestes, des geloofs, der hope en der liefde. Voor de gezichten Gods was men blind, doch de menschengedoden werden nauwgezet onderhouden, vgl. Matth.15:8. Om al deze gruwelen zal God voortgaan zeer wonderbaarlijk met dit volk te handelen. Hij zal in Zijn rechtvaardig oordeel de wijsheid en het verstand van Israëls wijzen ganschelijk doen vergaan. Men denke hier bij dit gansch wonderbare aan de boven omschrevene straf der verdwazing en verblindings.

Het Wee tegen de Heimelijke Politiek

VERZEN 15 EN 16

15. Wee dengenen, die zich diep versteken willen voor den HEERE, hunnen raad verbergende; en welker werken in duisterheid geschieden, en zij zeggen: Wie ziet ons? en wie kent ons?

16. Ulieder omkeeren is, alsof de pottenbakker geacht werd als leem, dat het maaxsel zeide van zijnen maker: Hij heeft mij niet gemaakt, en het geformeerde vat van zijnen pottenbakker zeide: Hij verstaat het niet.

Het derde wee is gericht tegen de Egyptische politiek. De woorden versteken, verbergen en werken in duisternis wijzen op het heimelijke van hun intrigeeren met Egypte. Ook uit 30: 1 blijkt, dat zij aanvankelijk het bondgenootschap met Egypte op een heimelijke wijze gezocht hebben. Men wilde zijne goddelooze plannen van niet op Jehova maar op vleesch zijn betrouwen te stellen vermoedelijk voor het volk verborgen houden. Vandaar, dat men zijn toevlucht nam tot heimelijke intrigues. Geheime genootschappen! Werken der duisternis! Waarbij men zich ook waant te verbergen voor het alziend oog des Heeren, zoodat het was alsof zij tartend zeiden: Wie ziet ons? en wie kent ons? Men ziet het, de geheime samenkomsten tot het smeden van booze ontwerpen zijn reeds zeer oud. Wanneer de mensch als een nachtuil wegschuilt, heeft hij nooit veel goeds in den zin. De menschen, zeide de Heiland, hebben de duisternis liever dan het licht omdat hunne werken boos zijn. Zoo ging het ook deze lieden te Jeruzalem: zij zochten de duisternis op, dewijl hunne beraadslagingen het licht niet konden verdragen.

Hun omkeeren van de ordinantiën Gods, hunne samenrottingen worden in de korte gelijkenis van een pottenbakker met zijn leem als het toppunt van dwaasheid aan de kaak gesteld. Als het leem tot den pottenbakker, het maaxsel tot zijn maker, zou zeggen: hij heeft mij niet gemaakt, of wanneer een gebakken kruik van zijn formeerder verachtelijk zou spreken en zeggen: Hij verstaat het (vak) niet, dan zou zulks niet dwazer zijn, dan hetgeen deze leidende mannen van Juda met hun heimelijke politiek uithaalden. Zij stelden zich toch aan alsof God nergens van wist.

Het Openbare Heilsplan Gods tegenover de verborgene Plannen van Juda's Grooten

VERZEN 17 TOT 24

17. Is het niet nog om een klein weinig, dat de Libanon in een vruchtbaar veld zal veranderd worden, en het vruchtbare veld voor een woud geacht zal worden?

18. En te dien dage zullen de dooven hooren de woorden des Boeks; en de oogen der blinden, zijnde uit de donkerheid en uit de duisternis, zullen zien.

19. En de zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in den HEERE; en de behoeftigen onder de menschen zullen zich in den Heilige Israëls verheugen,

20. Wanneer de tiran een einde zal hebben, en dat het met den bespotter uit zal zijn, en dat allen, die tot ongerechtigheid waken, uitgeroeid zullen zijn;

21. Die eenen mensch schuldig maken om een woord, en leggen dien strikken, die hen bestraft in de poort; en die den rechtvaardige verdrijven in het woeste.

22. Daarom zegt de HEERE, die Abraham verlost heeft, tot het huis van Jakob alzoo: Jakob zal nu niet meer beschaamd worden, en nu zal zijn aangezicht niet meer bleek worden.

23. En als hij zijne kinderen, het werk mijner handen, zien zal in het midden van hem, zullen zij mijnen naam heiligen; en zij zullen den Heilige Jakobs heiligen, en den God van Israel vreezen.

24. En die dwalende van geest zijn, zullen tot verstand komen, en de murmureerders zullen de leering aannemen.

De Heere zal 's menschen ongeloof beschamen. Na slechts een korte spanne tijds zal de Heere tot beschaming van het dwaas geslacht wonderen van genade en glorie werken. Hij zal het gelaat des heiligen lands veranderen door het in een lusthof te herscheppen en Zijn volk zal Hij vreugde op vreugde geven.

Vreugde op vreugde genieten, dat is het nu juist wat elk mensch in den grond der zaak wil. Het spelend kind, de luchthartige jongeling, de ernstige zakenman, elk zoekt geluk, vreugde op vreugde in een of anderen vorm. Doch hoe de zondaar ook snakt en jaagt naar geluk, hij vindt het nooit onder de zon. Zelfs de gansche wereld vermag het hart des stervelings niet te verzadigen. Na alle geluksjachten blijft immer weer over de nameloze honger der ziel, vaak verzwaard door een bevlekt geweten en een ontzenuwd lichaam.

Wien belooft God de vreugde op vreugde? Den zachtmoedigen. Dat zijn de menschen, wien het steenen hart ontnomen is. Het zijn de menschen met een vleeschen hart. Ze zijn niet meer koud, hard, levenloos en gevoelloos als een steen,

maar zacht, teeder, warm en gevoelig voor den Heere en Zijn zaligen dienst, Zijn Woord en Zijn volk. Het is hier Israël, bekeerd en hersteld.

Wanneer wordt deze vreugde op vreugde geschonken? We hebben hier geen tijdsbepaling, zeggen de uitleggers, maar in het verband zijn er wel zeven. Gegevens namelijk, die wijzen op een bepaalden tijd. (1) Als de onherbergzame en woeste Libanon in een vruchtbaar veld zal zijn herschapen. (2) Als de dooden, d. i. de ongehoorzamen, hooren naar het Boek. (3) Als de blinden, de verblinden, zullen zien. (4) Als de tiran, Satan, een einde zal hebben. (5) Als het met den spotter uit is. (6) Als alle ongerechtigheden uit zijn. (7) Als Jakob, Israël, niet meer beschaamd zal worden. Wie nu maar voor een oogenblik nadenkt, moet toestemmen, dat deze heerlijke tijd nog nimmer is aangebroken. Wij leven nog in dagen van ongehoorzaamheid, verblinding en Satanische verleiding, terwijl de ongerechtigen nog niet uitgeroeid zijn en Israël nog omdooft. Zoodra echter dit alles tot stand gebracht is in de toekomst des Heeren, zal deze vreugde op vreugde werkelijk op deze aarde genoten worden door de zachtmoedigen, die het aardrijk zullen beërven.

Wat dit zal inhouden? Een tegenwoordig zijnde Christus, bekleed met majesteit en heerlijkheid. Hij wordt in dit vers de Heilige Israëls genaamd. De Satan, de aartstiran, zal dan gebonden zijn. En voor Gods volk zal de zonde, ziekte en zorg gebannen zijn. De zonde vergalt hier alles en de ellende drukt ons neer. De booze wereld benauwt ons hier en de beken Belials verschrikken ons, zoodat we bezwaard zijn en zuchten, vanwege *Magor Missabib*, schrik van rondom.

Door Wien zal die vreugde worden geschonken? Door Wien anders dan door Hem, Die ons zoo uitnemend heeft liefgehad. Buiten Hem is God een verterend vuur, bij Wien niemand wonen kan. Alle schatten des heils zijn in Hem begrepen. Buiten Hem is geen licht, geen leven, geen liefde. Welk een bemoediging, moede pelgrim, in den strijd des levens. Welk een troost onder druk en kruis. Wacht op den Heer, godvruchte schaar, houd moed. Maar wat zal den zondaar overkomen? Ze worden uitgeroeid, gelijk boven beschreven is. Jakob zal niet meer schaamrood of bleek van schrik worden. En zij die aan geestelijke verstandsverbijstering leden en de murmureerders tegen Gods bestel zullen na al die wonderen van Gods genade door Christus wijselijk Gods leering aannemen.